

UNICEF JONGERENADVIES

BES-EILANDEN

2026

Dit is een uittreksel van het UNICEF jongerenadvies 2026, vanuit jongeren vanaf 10 jaar geschreven. In dit rapport lees je waar wij jongeren op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES-eilanden) ons op dit moment de meeste zorgen over maken. Om daarachter te komen, hebben UNICEF Nederland en Ipsos I&O onderzoek gedaan onder meer dan honderd jongeren op de BES-eilanden.

Op de eilanden staan **mentale problemen bij jongeren, pesten** en **gevaaren uit andere landen** in de top 3. Daarnaast zijn er zorgen over dierenleed en alcohol- en drugsgebruik onder minderjarigen. Kinderen en jongeren op de BES eilanden voelen zich onvoldoende gehoord door bestuurders en hebben weinig vertrouwen in de politiek.

WAT ZEGGEN DE JONGEREN

De uitkomsten van het onderzoek laten zien dat wij ons **niet altijd gehoord** voelen. We geven het Openbaar Lichaam – het gemeentebestuur van de eilanden – het rapportcijfer 5,4 voor het luisteren naar kinderen en jongeren. De Nederlandse overheid krijgt een 5,0. Bijna de helft van ons heeft weinig tot heel weinig vertrouwen in het Openbaar Lichaam. Voor jongeren op Bonaire ligt het vertrouwen het hoogst en op Saba is juist het wantrouwen het grootst. We hebben het gevoel dat onze mening wel wordt gevraagd, zo vullen we vaak enquêtes in, maar er verandert vervolgens te weinig. Veel beslissingen over onze toekomst worden genomen zonder ons. We hebben het idee dat volwassenen belangrijker worden gevonden dan kinderen en jongeren.

Als het gaat om maatschappelijke problemen, maken we ons het meest zorgen over **mentale problemen bij jongeren, pesten en gevaaren uit andere landen**. Op Bonaire staat gevaaren uit andere landen bovenaan, op Sint Eustatius pesten en op Saba mentale problemen bij jongeren.

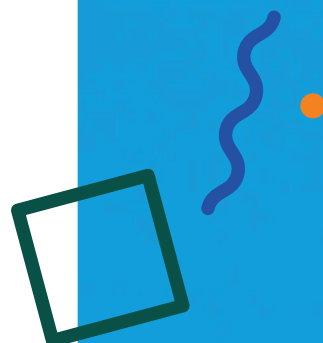
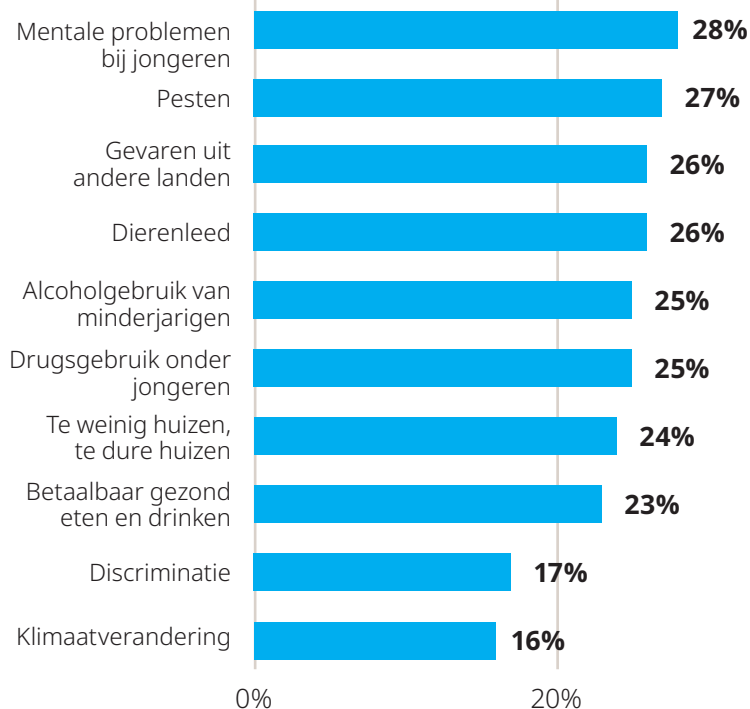
“

“Er zouden therapeuten van buiten het eiland kunnen komen, omdat ik weet dat de meeste mensen zich niet op hun gemak voelen om te praten met mensen van Saba; mensen die ze elke dag zien.”

Meisje, 15 jaar

TOP 10 VAN PROBLEMEN DIE JONGEREN

OP DE BES-EILANDEN BELANGRIJK VINDEN

Mentale problemen bij jongeren zijn onze grootste zorg, 28 procent van de jongeren noemt dit als belangrijk probleem. We zien om ons heen dat leeftijdsgenoten worstelen met stress, somberheid, eenzaamheid en depressieve gevoelens door problemen thuis, op school, door relaties, pesten of toekomstzorgen. Er zijn te weinig psychologen en therapeuten, waardoor er vaak geen hulp is. Ook ervaren we dat er nog steeds een taboe rust op mentale gezondheid. Ouders en leraren praten er weinig over, waardoor wij moeilijk onze gevoelens leren uiten. Op de kleinere eilanden zijn er ook zorgen over privacy, waardoor we soms geen hulp durven zoeken omdat iedereen het dan weet.

“Ik zou scholen laten waarschuwen dat pesters te maken krijgen met ernstige gevolgen voor elke vorm van pesten van andere leerlingen.”

Jongen, 10 jaar

Pesten wordt door 27 procent van de jongeren genoemd als grote zorg en komt daarmee op de tweede plaats. Vooral kinderen op de basisschool benoemen deze zorg. Op Sint Eustatius wordt pesten zelfs als grootste zorg benoemd. We zien dat pesten veel voorkomt en ernstige gevolgen kan hebben voor ons zelfvertrouwen, welzijn en mentale gezondheid. Meerdere jongeren onder ons geven aan dat discriminatie plaatsvindt bij pestgedrag. Er zou meer moeten gebeuren om pesten te voorkomen. Vaak wordt er pas ingegrepen als problemen zijn geëscaleerd. Pesters zouden strenger aangepakt mogen worden.

“Meer douane op het water laten gaan, zodat ze de boten meer controleren en het risico van slechte dingen op Bonaire kleiner wordt.”

Jongen, 11 jaar

Nu missen we vaak duidelijke regels voor het melden en aanpakken van pesten op school. Ook denken we dat leraren meer getraind zouden kunnen worden om pestgedrag beter te herkennen. Soms zijn ze zich niet voldoende bewust van pesten, of begrijpen ze pestgedrag verkeerd omdat ze uit een ander land komen en een andere cultuur gewend zijn.

Gevaren uit andere landen wordt door 26 procent van de jongeren aangekaart als belangrijke zorg. Vooral jongeren uit Bonaire en Saba, en in mindere mate op Sint Eustatius, maken zich zorgen, maar net even anders dan jongeren in Europees Nederland. Wij zijn vooral bang hoe de situatie in andere landen, zoals in Venezuela, onze veiligheid op de eilanden indirect raakt. We noemen daarbij met name wapensmokkel, drugscriminaliteit, en de uitdagingen van kleine eilanden om zichzelf goed te beschermen. We ervaren dat illegale wapens en drugs relatief makkelijk de eilanden binnenkomen via zee. Er hebben al meerdere incidenten met vuurwapens plaatsgevonden op school en in het uitgaansleven. Daarnaast zijn we bezorgd over hackers uit het buitenland die onze digitale veiligheid bedreigen. Ook maken we ons zorgen dat er ziektes vanuit andere landen naar onze eilanden kunnen komen. We moeten deze gevaren serieus nemen en onszelf beter beschermen.

OPLOSSINGEN:

DRIE ADVIEZEN

Advies 1: Mentale problemen bij jongeren

Zorg voor meer toegankelijke mentale hulp en veilige plekken waar jongeren kunnen praten over hun gevoelens.

Advies 2: Pesten

Pak pesten strenger aan, met duidelijke regels, goede meldpunten en meer aandacht op school.

Advies 3: Gevaar uit andere landen

Neem veiligheidsrisico's op de eilanden serieus en investeer in betere controles, preventie en voorlichting voor jongeren.

MEMO BUIJS VAN DE NATIONALE JONGEREN RAAD

Voor de Nationale Jeugdstrategie (nationalejeugdstrategie.nl) spraken NJR en UNICEF Nederland in 2025 jongeren van Bonaire, Sint Eustatius en Saba over wat zij nodig hebben voor hun toekomst. Hun boodschap was duidelijk: geef ons dezelfde kansen én meer invloed op besluiten die ons raken.

Hun input is verwerkt in het ontwerp van de Nationale Jeugdstrategie, samen met de inbreng van jongeren uit de rest van Nederland, experts en ambtenaren. De zorgen die UNICEF nu ziet rondom mentale gezondheid, pesten en veiligheid maken die Nationale Jeugdstrategie alleen maar urgenter. Niet alleen problemen bestrijden, maar investeren in een generatie met een toekomst waarin jongeren sterk staan, vertrouwen hebben in de toekomst, en gelijke kansen ervaren.

De urgentie is duidelijk, maar het is de regering nog niet gelukt om de Nationale Jeugdstrategie daadwerkelijk uit te voeren. Wij blijven er hard aan werken en roepen de politiek in Nederland en op de BES eilanden op om te zorgen dat dit wel gaat gebeuren! Zodat we investeren in de jeugd en zorgen dat iedere jongere in het Nederlands Koninkrijk dezelfde rechten, kansen en invloed heeft. En zoals altijd: praat niet alleen over jongeren, maar met jongeren. Ook in Caribisch Nederland.

KATHELIJNE VAN DEN BOOGERT VAN MENTAL HEALTH CARIBBEAN

“De zorgen die jongeren noemen, herkennen wij in ons dagelijks werk in Caribisch Nederland. De vraag naar onze hulp voor geestelijke gezondheidszorg neemt al jaren toe onder kinderen en jongeren, vooral sinds de coronapandemie. Inmiddels is 24 procent van onze cliënten jonger dan 18 jaar. Door de groeiende bevolking en de toenemende zorgvraag zijn wachtlijsten ontstaan. Bij jongeren zien wij vooral psychosociale problemen waarbij psychische klachten en de sociale omgeving elkaar beïnvloeden. Het kan bijvoorbeeld gaan om stress, verdriet, angst, eenzaamheid, pesten of problemen thuis en op school. Deze problemen kunnen invloed hebben op hoe een jongere zich voelt, zich gedraagt en meedoet op school of in de samenleving.

Tijdens behandelingen is pesten regelmatig een onderwerp. Jongeren vertellen ons dat het pesten vaak gebeurt op momenten waarop weinig toezicht is, zoals na schooltijd, terwijl ze wachten tot ze worden opgehaald. De verhalen van jongeren in dit rapport laten zien dat er meer behandelaars nodig zijn. En het is belangrijk om te investeren in preventie: het vroeg herkennen van problemen, armoedebestrijding en hulp laagdrempelig maken. Als problemen eerder worden herkend en besproken, kunnen jongeren sneller ondersteuning krijgen. Daarmee kan in veel gevallen worden voorkomen dat later zwaardere zorg nodig is.”

UNICEF NEDERLAND OVER KINDERRECHTEN

Het VN-Kinderrechtenverdrag onderstreept dat ieder kind recht heeft op bescherming, gezondheid en een omgeving waarin het zich optimaal kan ontwikkelen. Een veilige omgeving omvat daarbij niet alleen fysieke veiligheid, maar ook emotionele, sociale en psychologische veiligheid thuis, op school, online en in de samenleving. Dit geldt voor alle kinderen, zonder onderscheid, en dus ook voor kinderen op de BES-eilanden.

De Nederlandse overheid is verantwoordelijk voor het waarborgen van kinderrechten en het creëren van de wettelijke en beleidsmatige randvoorwaarden. Het Openbaar Lichaam op de eilanden is verantwoordelijk voor de lokale uitvoering en het realiseren van een veilige leefomgeving voor kinderen.

UNICEF Nederland zet zich in om kinderrechten op de eilanden te verbeteren. Dit is hard nodig, want niet alle kinderen op de BES-eilanden groeien op in een omgeving die voldoende veilig, gezond en ondersteunend is. De inzichten in dit rapport nemen we mee in het Child Friendly City-programma dat wij, samen met het Openbaar Lichaam, implementeren op de eilanden. Kinderen en jongeren hebben het recht om gehoord te worden en invloed uit te oefenen op beslissingen die op de eilanden genomen worden (art. 12).

OVER HET ONDERZOEK:

In opdracht van UNICEF Nederland heeft Ipsos I&O onderzoek uitgevoerd onder jongeren van 10 tot en met 17 jaar. Voor het eerst zijn hierbij ook jongeren op Bonaire, Sint Eustatius en Saba betrokken.

In totaal hebben 113 jongeren op de BES-eilanden een uitgebreide vragenlijst ingevuld over maatschappelijke onderwerpen die zij belangrijk vinden, hun zorgen hierover en mogelijke oplossingen.

Daarnaast heeft Ipsos I&O een focusgroep georganiseerd met jongeren van de BES-eilanden om dieper in te gaan op de belangrijkste thema's. Zie het volledige rapport, met daarin ook het advies van jongeren in Europees Nederland op unicef.nl/jongerenadvies.

